

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย

นลิน นทิวรรณา

ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับบริการฐานข้อมูลออนไลน์ และลงทุนด้วยเงินงบประมาณจำนวนมาก เนื่องจากบริการฐานข้อมูลออนไลน์ช่วยให้ค้นหาสารสนเทศเชิงวิชาการได้อย่างสะดวกรวดเร็วโดยไม่จำเป็นต้องมาที่ห้องสมุด เพื่อหาการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขาวิชา รวมทั้งมีเนื้อหาย้อนหลังไปนับสิบปีและได้รับการปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอ แต่ผู้ใช้งานจำนวนมากไม่ใช้บริการมากเท่าที่ควร และยังคงพึ่งโปรแกรมค้นหาบนเว็บไซต์เป็นหลักในการหาข้อมูลเชิงวิชาการ การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหา และระบุถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งถือเป็นความสำเร็จของการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ รวมทั้งศึกษาถึงระดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ โดยอาศัยทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี และทฤษฎีความสำเร็จของระบบสารสนเทศเป็นพื้นฐานในการศึกษา

แบบสอบถามสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมในอดีต และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตและวิจัยในประเทศไทย จำนวน 224 คน ด้วยวิธีการสุ่มตามความสะดวก แบบสอบถามแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สองเป็นการประเมินระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามกลับส่วนมากเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เพศหญิง อายุระหว่าง 24-29 ปี ส่วนมากมีประสบการณ์การค้นหาข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่า 6 ปี เข้าถึงบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากคอมพิวเตอร์ส่วนตัวหรือภายนอกสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้ฐานข้อมูล Science Direct และมีความถนัดในการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสถาบันอุดมศึกษาทุกเดือน ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

ผลการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยด้านความคาดหวังในการทำงานของระบบสืบค้นมีอิทธิพลในทางบวกต่อการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์มากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ห้องสมุดจะต้องจัดเตรียมเพื่อสนับสนุนให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้บริการได้ง่าย นอกจากนี้ ปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลทางบวกต่อการใช้บริการได้แก่ ความตั้งใจที่จะใช้ อิทธิพลของสังคม และคุณภาพระบบ ตามลำดับสุดท้ายผู้วิจัยได้เสนอแนวทางสำหรับห้องสมุดในการเพิ่มปริมาณการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการบริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยต่อไป

Factors affecting online databases success in Thai academic library

Nalin Nateewathana

The academic library has currently emphasized online database services and invested a lot of money for the services. Online databases enable users to find academic information quickly without going to a library, content of the database filtered by specialists in many disciplines, including material dating back to more than ten years and updated regularly. However, many people do not use the services and still rely on the major search engines to find information for academic purposes. Based on the technology acceptance theory and the information system success theory, this study aims to identify the factors that affect access to the online database as a success of online database service, and also to investigate the significant level of factors related to the success of online database services.

The questionnaire was created based on a review of the literature in the past and used to collect data from 224 online database users in research-oriented academic institutions by convenience sampling. The questionnaire is divided into two parts. General information about the respondents and opinions about the factors that affect the success of an online database services, females, between the ages of 24-29, with the experience of searching information in the internet for over 6 years, and access to online databases from personal computers or computers outside the institution. The Science Direct databases was mostly searched and the frequency of their access to online databases is every month during the past year.

The results using multiple-regression analysis shows that the factor of performance expectancy influences the use of online databases in the most positive way. The second factor is the facilitating conditions which are conducive to easy access for users. The other factors that have positive influences on the use of such services are the intention to use the services, social influence, and system quality. Finally, researchers have proposed guidelines for libraries to increase access to online databases and to foster the development of academic institutions in Thailand.

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย

นลิน นทีวัฒนา*

บทนำ

บริการฐานข้อมูลออนไลน์เป็นบริการทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ห้องสมุดในปัจจุบันให้ความสำคัญ ห้องสมุดของสถาบันระดับอุดมศึกษาหลายแห่งลงทุนบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ด้วยงบประมาณจำนวนมาก เช่น ในปี 2552 ค่าจัดซื้อฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 14,411,004.33 บาท (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553, น. 69-70) หอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 19,731,063.70 บาท (หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล 2553, น. 52) เป็นต้น บริการฐานข้อมูลออนไลน์ได้รับความนิยมเนื่องจากมีข้อดีคือ ทำให้ผู้ใช้ค้นหาสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็วโดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ สารสนเทศที่ได้เป็นข้อมูลเชิงวิชาการผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว เนื้อหาครอบคลุมหลากหลายสาขาวิชาและมีเนื้อหาย้อนหลังไบนับสิบปี ผู้ผลิตฐานข้อมูลมีการปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอ ผู้ใช้จึงได้สารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ฐานข้อมูลออนไลน์ยังให้มีเครื่องมือช่วยสืบค้นที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ใช้มีโอกาสได้สารสนเทศที่ตรงตามความต้องการมากยิ่งขึ้น สำหรับห้องสมุด ฐานข้อมูลออนไลน์ช่วยให้ห้องสมุดจัดเก็บสารสนเทศได้มากขึ้น เนื่องจากไม่ต้องใช้พื้นที่ทางกายภาพในการจัดเก็บ

แม้การให้บริการสารสนเทศผ่านห้องสมุดรูปแบบดิจิทัลมีความสำคัญมากขึ้นในระยะหลายปีมานี้ โดยมีการพัฒนาฟังก์ชันการทำงาน เนื้อหาและการให้บริการแก่ผู้ใช้ที่กว้างขวางมากขึ้น แต่ความพึงพอใจและการยอมรับบริการไม่ได้เพิ่มมากขึ้นดังที่คาดการณ์ นักศึกษาและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษายังมีปริมาณการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดในระดับน้อย หรือไม่เคยใช้ (พิชชดา ศรีอนันต์, 2548; ชมพูนุช บุญญวรรณ, 2551) นักศึกษาจำนวนมากยังพึ่งโปรแกรมค้นหาบนเว็บไซต์ (Web search engine) เป็นอันดับแรกในการหาข้อมูลเพื่อการศึกษา (Griffiths, 2005) ความนิยมในโปรแกรมค้นหาบนเว็บไซต์ยังแสดงให้เห็นได้ชัดจากการที่มีคำศัพท์ว่า “to Google” ปรากฏในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมุ่งเน้นการศึกษาวิจัยที่อยู่บนพื้นฐานของสารสนเทศที่มีคุณภาพ ควรพยายามให้ผู้ใช้ตระหนักถึงความสำคัญของบริการค้นคืนสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดให้บริการให้มากยิ่งขึ้น แม้ว่าอุปสรรคซึ่งเป็นโปรแกรมค้นหาที่สำคัญมีความสามารถเหนือกว่าด้านความครอบคลุมของเนื้อหาและความสะดวกในการเข้าถึง แต่ระบบค้นคืนสารสนเทศของห้องสมุดสามารถให้ผลการค้นที่ดีกว่า (Brophy & Bawden, 2005, p. 498) การศึกษาของ Brophy และ Bawden ยังพบว่าหากมีการพัฒนาทักษะด้านการสืบค้น ผู้ใช้จะได้ผลการค้นจากฐานข้อมูลห้องสมุดที่ดีขึ้น แต่ไม่ช่วยให้ได้ผลการค้นจากโปรแกรมค้นหาบนเว็บไซต์ที่ดีขึ้น

* นักสารสนเทศ ฝ่ายวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ (องค์การมหาชน)

การศึกษานี้จึงมุ่งที่จะสร้างความเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อช่วยส่งเสริมให้เกิดการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาและระบุถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยี (Venkatesh et al., 2003) และความสำเร็จของระบบสารสนเทศ (DeLone & McLean, 2003) เป็นแนวทางในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เชิงพาณิชย์ที่ห้องสมุดจัดหา หรือจัดซื้อมาให้บริการผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยที่นักศึกษาและบุคลากรของสถาบันสามารถเข้าใช้บริการผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสถาบันอุดมศึกษา

ความสำเร็จ หมายถึง ความสำเร็จในมิติของผู้ใช้บริการ

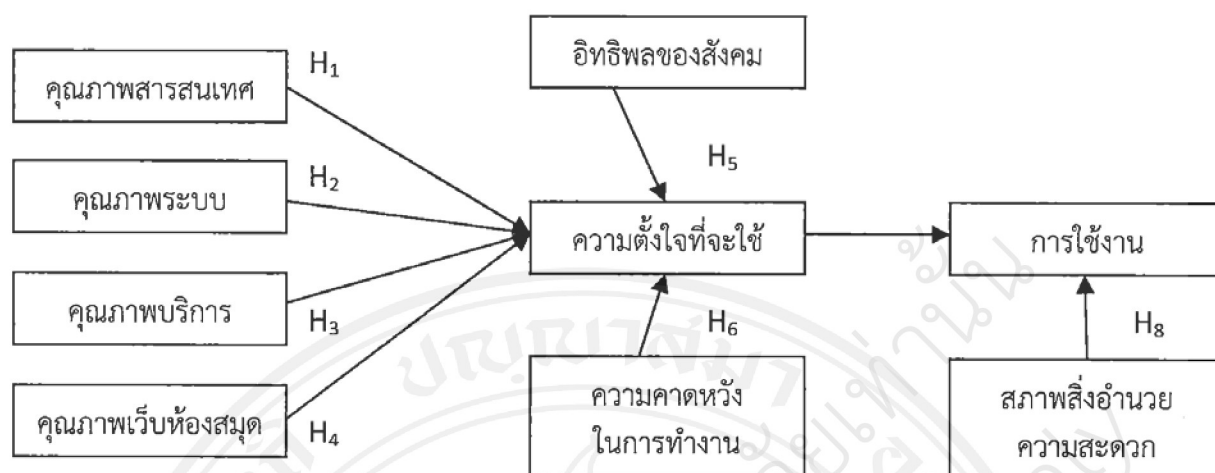
ตัวบ่งชี้ความสำเร็จคือ “การใช้งานระบบ (system usage)” ของผู้ให้บริการ (End-user)

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณภาพสารสนเทศ มีผลในทางบวกต่อความตั้งใจที่จะใช้งาน
2. คุณภาพระบบ มีผลในทางบวกต่อความตั้งใจที่จะใช้งาน
3. คุณภาพบริการ มีผลในทางบวกต่อความตั้งใจที่จะใช้งาน
4. คุณภาพเว็บห้องสมุด มีผลในทางบวกต่อความตั้งใจที่จะใช้งาน
5. อิทธิพลของสังคม มีผลในทางบวกต่อความตั้งใจที่จะใช้งาน
6. ความคาดหวังในการทำงาน มีผลในทางบวกต่อความตั้งใจที่จะใช้งาน
7. ความตั้งใจที่จะใช้งาน มีผลทางบวกต่อการใช้งาน
8. สภาพสิ่งแวดล้อมความสะดวก มีผลทางบวกต่อการใช้งาน

กรอบแนวคิดความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการเก็บตามความสะดวก จากผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดกลาง สถาบันอุดมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ถึง 31 สิงหาคม 2553

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรในการศึกษาได้แก่ บุคลากรสายวิชาการและนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประเภทกลุ่มสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย 23 แห่ง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2552) โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 224 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 5 เท่าของจำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม (Hair et al., 2010, p.102) รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	13) มหาวิทยาลัยบูรพา
2) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	14) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	15) มหาวิทยาลัยมหิดล
4) มหาวิทยาลัยคริสเตียน	16) มหาวิทยาลัยแม่โจ้
5) มหาวิทยาลัยชินวัตร	17) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	18) มหาวิทยาลัยศิลปากร
7) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	19) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
8) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	20) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
9) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	21) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
10) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	22) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
11) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	23) สถาบันบัณฑิตศึกษาจุฬารักษ์
12) มหาวิทยาลัยนเรศวร	

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างและรวบรวมด้วยตนเองส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานและบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษานั้นๆ ดำเนินการแจกและรวบรวมให้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบักเพื่อวัดค่าความเที่ยง และใช้การวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) เพื่อทดสอบความตรงทางโครงสร้าง
2. สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ
3. สถิติเชิงอนุมานสำหรับทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ รวมทั้งใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (Coefficient of Determination: R^2) เพื่อให้ทราบสัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และสะท้อนความสามารถในการทำนายของตัวแปรอิสระทั้งหมดต่อตัวแปรตาม

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

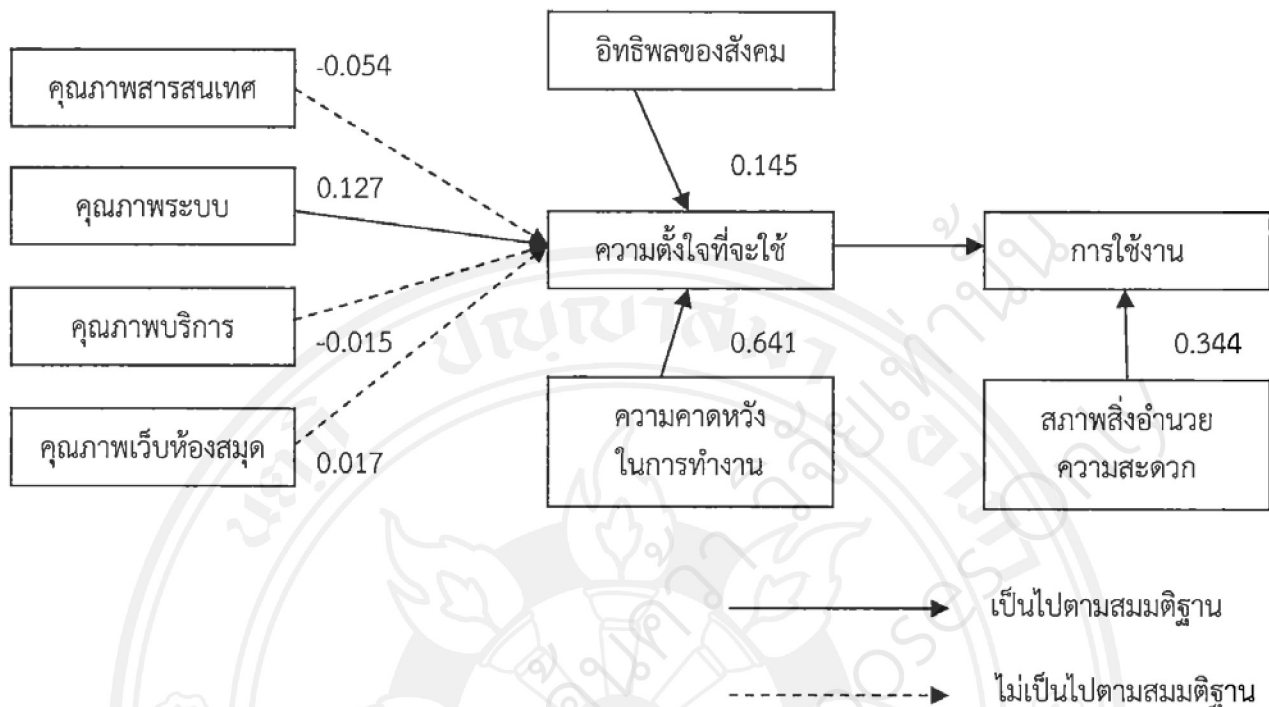
ผู้ตอบกลับแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เพศหญิง อายุระหว่าง 24–29 ปี มีประสบการณ์การค้นหาข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่า 6 ปี ส่วนมากจะเข้าถึงบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากคอมพิวเตอร์ส่วนตัวหรือของภายนอกสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้ฐานข้อมูล Science Direct และมีความถี่ในการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสถาบันอุดมศึกษาทุกเดือน ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

2. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการให้บริการ

ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างยืนยันว่ามี 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าใช้บริการจริง โดยเรียงตามลำดับของระดับอิทธิพลจากมากไปน้อย ดังนี้ ความคาดหวังต่อการทำงาน สภาพสิ่งอำนวยความสะดวก ความตั้งใจที่จะใช้อิทธิพลของสังคม และคุณภาพระบบ

ระดับอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ต่อความสำเร็จของบริการฐานข้อมูลออนไลน์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณแสดงว่า ความคาดหวังต่อการทำงานมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะใช้งานมากที่สุด ซึ่งความตั้งใจที่จะใช้งานนี้จะส่งผลต่อไปยังปริมาณการเข้าใช้งานจริง ดังนั้นการที่จะเพิ่มระดับการเข้าใช้งานจริง จึงต้องให้ความสำคัญต่อการสร้างความคาดหวังของผู้ใช้ โดยต้องทำให้ผู้ใช้เชื่อว่า บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์จะสามารถก่อประโยชน์แก่งานของตนได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ สภาพสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยรองลงมาที่มีอิทธิพลต่อการใช้งานจริง ข้อมูลจากผู้ใช้สะท้อนว่า หากผู้ใช้สามารถเข้าถึงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ รวมทั้งสามารถหาความช่วยเหลือในเชิงเทคนิคเพื่อช่วยสนับสนุนการเข้าใช้งานระบบสืบค้นได้ ผู้ใช้จะเข้าใช้บริการฐานข้อมูลในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ความตั้งใจที่จะใช้งานเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้งานจริง โดยส่งผลควบคู่กับปัจจัยด้านสภาพสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้ใช้ที่มีระดับความตั้งใจว่าจะใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์มาก มีแนวโน้มจะเข้าใช้บริการจริงตามที่ตั้งใจไว้มากขึ้น

อิทธิพลของสังคม มีผลต่อการเข้าใช้งานโดยผ่านปัจจัยด้านความตั้งใจที่จะใช้งาน บุคคลรอบข้างและค่านิยมของสังคมเป็นแรงผลักดันให้ผู้ใช้สนใจบริการฐานข้อมูลออนไลน์ เมื่อผู้ใช้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ให้ความสำคัญต่อการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้มีแนวโน้มที่จะตั้งใจเข้าใช้บริการมากขึ้น

คุณภาพระบบ เป็นปัจจัยสุดท้ายที่มีอิทธิพลถึงปริมาณการใช้งานโดยส่งผลผ่านปัจจัยด้านความตั้งใจที่จะใช้ เช่นเดียวกับอิทธิพลของสังคมและความคาดหวังในการทำงาน จากข้อมูลที่ได้มาแสดงว่า ผู้ใช้ให้ความสำคัญกับฐานข้อมูลที่สืบค้นได้ง่าย ไม่มีความผิดพลาด และสามารถทำงานได้อย่างราบรื่น ฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีคุณภาพระบบดีจึงช่วยให้ผู้ใช้เกิดความตั้งใจที่จะใช้งานต่อไปมากขึ้น

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ในบริบทสังคมอุดมศึกษาของไทย ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ ความคาดหวังต่อการทำงาน สภาพสิ่งอำนวยความสะดวก ความตั้งใจที่จะใช้อิทธิพลของสังคม และคุณภาพระบบ ส่วนปัจจัยด้านคุณภาพสารสนเทศ คุณภาพเว็บไซต์ห้องสมุด และคุณภาพบริการ ไม่มีอิทธิพลต่อการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

อภิปรายผล

1. ในเชิงทฤษฎี

ผลการศึกษาช่วยสนับสนุนความคิดในการนำทฤษฎี ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี และทฤษฎีความสำเร็จของระบบสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน เพื่ออธิบายความสำเร็จของการให้บริการระบบค้นคืนสารสนเทศของห้องสมุด

งานวิจัยนี้ยังได้ปรับปรุงแนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตให้มีความสมบูรณ์และเป็นรูปธรรมมากขึ้น ด้วยการพิจารณาความสำเร็จในแง่ของการเข้าใช้งานจริง ซึ่งต่างจากเดิมที่มองความสำเร็จด้วยความตั้งใจที่จะใช้งานของผู้ใช้ ความตั้งใจอาจไม่ทำให้เกิดการเข้าใช้บริการจริง หากผู้ใช้พบอุปสรรคในการเข้าใช้

2. ในเชิงปฏิบัติ

ผลการศึกษาทำให้เข้าใจถึงประเด็นที่ห้องสมุดควรให้ความสำคัญ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวางแผนและจัดลำดับการทำงานได้อย่างเหมาะสม สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้งานจึงเป็นประเด็นที่ห้องสมุดต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยเร็ว

บรรณานุกรม

- ชมพูนุช บุญญวรรณ. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของคณาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พิชชุดา ศรีอนันต์. (2548). รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการสืบค้นสารนิเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ของผู้ใช้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สำนักหอสมุด. (2552). รายงานประจำปี 2552. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหิดล. หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). รายงานประจำปีงบประมาณ 2551-2552. สืบค้นจาก <http://www.li.mahidol.ac.th/service/Annual2551-2552.pdf>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2552). [รายชื่อสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำแนกตามกลุ่มพันธกิจ]. ข้อมูลดิบ.
- Brophy, J. and Bawden, D. (2005). Is Google enough? Comparison of an Internet search engine with academic library resources, *Aslib Proceedings*, 57 (6), 498-512.
- DeLone, William H., & McLean, Ephraim R., (2003, Spring). The DeLone and McLean Model of information systems success: A ten-year update. *Journal of Management Information Systems*, 19, 9-30.
- Griffiths, Jillian R. and Brophy, Peter. (2005). Student searching behavior and the web: use of academic resource and Google. *Library Trend*, 58, 539-554.
- Hair, Joseph F., Black, William C., Babin, Barry J. and Anderson, Rolph E. (2010). *Multivariate data analysis : a global perspective*. 7th ed. Upper Saddle River, N.J.: Pearson.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B. and Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: toward a unified view, *MIS Quarterly*, 27(3), 425-478.

